

ПРОЛОГ: ВЕНЕЦІЯ, 1940 РІК

— У мене є інший мотив для візиту, окрім прощання. Мене цікавить, чи не хотіли б ви попрацювати на свою країну?

Коли я здивовано подивилася на нього, він продовжив:

— Усе, що я скажу далі, є суворо секретним, і ви маєте підписати документ, щоб це підтвердити, — він дістав із кишені аркуш паперу й поклав його на стіл. — Ви готові підписати?

— Ще до того, як я дізнаюся, про що взагалі йдеться?

— Боюся, що так. Це так працює під час війни.

Я завагалася, подивившись на нього, потім підійшла до столу.

— Гадаю, підписання цього документа мені не зашкодить. Я ж однаково можу відмовитися від того, що ви запропонуєте?

— Так, безумовно.

Голос містера Сінклера зазвучав надто радісно.

— Добре, якщо так.

Я пробігла очима документ, помітивши, що зрада довіри може призвести до в'язниці або смерті. Це аж ніяк не заспокоює, але я підписала.

Він забрав документ і поклав його до кишені піджака.

— У вас тут чудовий краєвид, міс Браунінг, — сказав він.

— Я знаю. Мені подобається.

— І я розумію, що це місце належить вам.

— Ви, здається, забагато про мене знаєте, — мовила я.

— Ми змушені були перевірити інформацію про ваше минуле перед тим, як звернутися до вас із цим проханням.

— І в чому полягатиме прохання?

На кухні закипів чайник, видавши гучний звук, який змусив мене кинутися до плити. Я налила воду в заварник і повернулася до вітальні.

— Ви перебуваєте в ідеальному місці для спостереження за рухом кораблів. Ви знаєте, що італійці тримають тут військово-морські судна? Тепер вони цілком можуть дозволити німецькому флоту використовувати це місце як базу для нападу на Грецію, Кіпр, Мальту. Я хотів би, щоб ви щодня повідомляли нам про активність суден. Якщо кораблі залишають цю гавань, ви повідомляєте нас, і ми готуємо літаки для перехоплення.

— Як я вам повідомлятиму інформацію? І через кого?

— Ось що, — він трохи почервонів. — До вас прийдуть і встановлять приймач. Його влаштують так, щоб ніхто інший про це не знав. Ви не можете користуватися ним, коли тут ваша хатня робітниця. Їй не можна нічого бачити. Вам зрозуміло?

— Звичайно. Хоча вона й не зовсім дурна жінка, вона, мабуть, не второпала б, що це таке.

— Проте, — він підняв палець догори на знак попередження, — ви передаватимете інформацію одразу після того, як помітите активність суден.

— Кому я передаватиму інформацію? І що казати?

— Терпіння, любя панно. Ви все зрозумієте, — сказав він.

Я повернулася на кухню й налила дві чашки чаю, потім віднесла їх на таці до столу, де ми сиділи. Містер Сінклер зробив ковток і задоволено зітхнув.

— О, цей чай мені смакує. Це один із тих приємних моментів, який я із задоволенням згадуватиму, коли повернуся додому.

Я теж зробила ковток чаю й почала чекати.

Він поставив чашку.

— Ви знаєте азбуку Морзе?

— Боюся, що ні.

— Я передам вам буклет. Вивчіть його якомога швидше. Разом із приймачем ви отримаєте шифр. Ховатимете його окремо від радіо, у місці, де нікому не спаде на думку шукати. Ваші повідомлення будуть закодованими. Наприклад, якщо побачите два есмінці, можете сказати: «Бабуся сьогодні погано почувалася».

— А якщо німці зламують код?

— Коди часто змінюватимуться. Ви не знатимете заздалегідь, як отримаєте новий буклет. Можливо, це буде посилка від тітоньки з Рима з продуктами, — він знизав плечима. — Наша спецслужба дуже винахідлива. Добре те, що вам ніколи не доведеться вступати в особистий контакт з ким-небудь. Тож якщо вас запитають, вам не доведеться хвилюватися через можливу зраду.

— Це звучить так заспокійливо, — сухо сказала я і побачила, як посмішка промайнула на його губах.

Він зробив ще один ковток чаю, потім поставив чашку.

— Ще одне, — сказав він. — Вам знадобиться псевдонім для спілкування. Що ви пропонуєте?

Я поглянула у вікно на канал. Вантажне судно повільно пропливало повз.

Чи не збожеволіла я, погодившись на це?

— Мене звуть Джульєтта, — сказала я, — тому мій псевдонім може бути Ромео.

— Ромео. Мені подобається.

Він засміявся.

РОЗДІЛ 1

Джульєтта, Венеція, 20 травня 1928 року

Нарешті, ми з тітонькою Гортензією дісталися Венеції після довгої та вкрай неприємної поїздки в задушливому та прокуреному потягу. Тітонька не вірила в марну трату грошей і заявила, що спальні місця у потягу — цілковита дурниця, адже вагони так трясуться, що заснути неможливо. Тому ми всю дорогу сиділи — від Булоні на французькому узбережжі, через усю Францію та Швейцарію, аж до Італії.

Удень було жахливо спекотно. Відчиняти вікна не можна було — з паротяга летіли дим та недогарки. А вночі навпроти мене спав чоловік, який гучно хропів, а його дружина — нудотно пахла часником і потом.

Знаю, що не варто нарікати. Я цілком усвідомлюю, яке неймовірне щастя — поїхати до Італії на своє вісімнадцятиріччя. Дівчата з мого класу в школі мало не луснули від заздрощів!

Але це позаду.

Ми прибули на вокзал Санта-Лючія. Покинувши потяг, зійшли вверх сходами.

— Ecco il Canal Grande!* — театрально вигукнула тітонька Гортензія, розкинувши руки, ніби вона на сцені й грає спеціально для мене.

Моя італійська обмежувалася лише словами «будь ласка», «дякую» та «добрий день», але я зрозуміла, що це — Гранд-канал. Однак він зовсім не виглядав величним. Звісно, він був широкий, але будівлі з протилежного боку каналу здавалися доволі звичайними. Довкола все виглядало брудним. Запах, що вдарив мені в ніздрі, був не надто приємним. Це був якийсь водянистий сморід, який віддавав рибою та гниттям. Втім, розгледіти все довкола мені не вдалося, оскільки нас одразу обступили носильники. Ми трохи розхвилювалися через те, що чоловіки чужою мовою сперечаються за нас, хапають наші валізи й намагаються посадити нас у гондолу, не запитуючи, хочемо ми цього чи ні.

Щоправда, як зізналася тітонька Гортензія, іншого вибору в нас не було. Ми нізащо не впоралися б з усім нашим багажем на одному з водних автобусів, які тут називають «вапоретто»**. Звісно, я була в захваті від того, що опинилася в гондолі, хоча гондольєром був не ставний молодий італієць, який співає серенади, а похмурий чоловік з округлим животом.

Коли ми завернули за ріг, Гранд-канал справді вразив нас своєю величчю. По обидва боки тяглися неймовірні палаци, облицьовані мармуром або пофарбовані в насичені рожеві відтінки, з арками в мавританському стилі. Здавалося, вони ніби плавали на воді, створюючи майже сюрреалістичний

* Ось він який, Гранд-канал! (*ит.*) — Тут і далі — прим. пер. і ред.

** Вapurетто (*ит. vaporetto*) — основний вид громадського транспорту в острівній частині Венеції. Це своєрідний річковий трамвай, який курсує каналами міста й до сусідніх островів.

ефект — мені відразу захотілося схопитися за блокнот для малювання. Добре, що я цього не зробила, адже через шалений рух водного транспорту на каналі човен хитався так, що аж стало лячно. Гондольєр, вочевидь, бурмотів собі під ніс італійську лайку. Ми рухалися вперед досить швидко, враховуючи, що човен скеровувався лише одним веслом, але канал здавався неймовірно довгим.

— *Esso il Ponte di Rialto!** — вигукнула тітонька Гортензія, вказуючи на міст, що перетинав канал попереду, здіймаючись могутньою аркою, нібито підвищений чарівною силою. Здавалося, на ньому навіть була якась будівля, адже коли ми наблизилися, ряд вікон заблищав у промінні пообіднього сонця.

Цікаво, чи збиралася тітонька Гортензія спілкуватися лише цією мовою? Якщо так, то розмова, ймовірно, буде досить односторонньою. Але ці побоювання розвіялися, коли вона дістала свого путівника й почала розповідати про кожну будівлю, що траплялася нам на шляху.

— Ліворуч — палаццо Барціцца. Зверни увагу на фасади тринадцятого століття. Ось та велика будівля — це палаццо Моченіго, де колись зупинявся лорд Байрон...

Ця екскурсія тривала, поки від причалу не відплив переповнений вапоретто. Наш човен знову захитався, і тітонька мало не впустила книжку в каламутну воду.

Коли я відчула нудоту, раптом побачила ще один міст — це була легка пішохідна конструкція з металу, що перетинала канал на більшій висоті. Я очікувала, що тітонька Гортензія скаже: «Якийсь там міст», але натомість вона мовила:

* Ось він, міст Ріальто! (*ит.*)

— А ось і міст Академії. Ми майже на місці. Дуже добре, бо я вже почала відчувати морську хворобу.

— Ви, мабуть, мали на увазі хворобу каналу, чи не так? — запитала я, і вона усміхнулася.

— Ось там, на тому боці, розташована академія. Біла мармурова будівля біля мосту. Якби ти навчалася мистецтва в Італії, саме сюди тобі треба було б приїздити. *La Accademia di Belle Arti*. Академія образотворчого мистецтва. Тут зберігається найкраща колекція венеційського живопису. Обов'язково її відвідаємо.

Поки вона розповідала, ми звернули з Гранд-каналу в невеликий бічний канал і зупинилися біля старих, стертих часом сходів. Ніби за помахом чарівної палички, вибігли чоловіки, допомогли нам вийти з гондоли й забрали наш багаж.

Коли тітонька Гортензія розраховувалася з гондольєром, відреагувала так, ніби її вжахнула названа сума. Своєю незграбною італійською вона запитала готельних носіїв, чи правильна така ціна, чи її не обманюють.

— Бачите, — сказала вона, знову переходячи на англійську, — дві беззахисні англійки. І ви думаєте, що можете пограбувати нас, забрати наші мізерні заощадження? Невже ви так само поводитися б зі своєю рідною матір'ю? Зі своєю бабусею?

Вона повторила суть питання італійською. Гондольєр зніяковів. Готельні працівники усміхнулися. А гондольєр знизав плечима.

— Добре, — мовив він. — Я візьму з вас лише двісті лір, але лише цього разу, бо ви приїхали здалеку, а юна леді виснажена.

Тріумфальною ходою тітонька Гортензія увійшла до вестибюля скромного будинку з жовтими стінами